

RESPUBLIKA

TƏSİSÇİ: AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN İŞLƏR İDARƏSİ VƏ QƏZETİN REDAKSIYA HEYƏTİ

8 AVQUST 2015-ci il ŞƏNBƏ

№169 (5330)

GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ, SOSIAL-İQTİSADI QƏZET

WWW.RESPUBLICA-NEWS.AZ

Beynəlxalq ictimaiyyətin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə diqqəti artır

Dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin regionda sülh və sabitliyin qorunması istiqamətində həyata keçirdiyi strategiya təkcə Azərbaycan üçün yox, bəşəriyyət üçün əhəmiyyət daşıyan irsdir. Bu strategiya xalqların dinc şəraitdə yaşamasını təmin edən idarəçilik nəzəriyyəsidir. Cənab İlham Əliyevin əzmlə davam etdirdiyi bu siyasət Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu daha da artırır. Azərbaycan həm də öz təhlükəsizliyini təmin etməklə güclü ordu yaradıb. Təcavüzkar tərəf yaxşı anlayır ki, Azərbaycan torpaqlarının bir hissəsini işğal altında saxlamaq Ermənistanı yaxşı heç nə vəd etmir. Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinin yeganə yolu problemin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində, sülh yolu ilə aradan qaldırılmasıdır.

Nazirlər Kabinetinin 2015-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında cənab İlham Əliyev Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli işində hələ də heç bir irəliləyiş olmadığını vurğulayıb və bildirib ki, Ermənistan sadəcə olaraq danışıqlar prosesini boykot edir və bu məsələni maksimum dərəcədə uzatmağa çalışır: "Ancaq məsələ uzandıqca Ermənistan daha da çox tənəzzülə uğrayır. Qeyd etdiyim kimi, ölkə dərin siyasi, mənəvi, psixoloji və maliyyə böhranı içindədir. Ölkənin inkişafı üçün heç bir resurs yoxdur. İqtisadiyyat çöküb, sənaye ölüb, insanlar ölkəni tərk edir, yəni insan resursları da yoxdur. Belə getsə gələcəkdə Ermənistan kimi ölkə bəlkə də dünya xəritəsində heç olmayacaq da. Əgər belə olarsa, bunun günahkarı bugünkü kriminal diktatura rejimidir. Biz isə güclənirik, öz tədbirlərimizi görürük. İqtisadi, siyasi, hərbi güc toplayırıq. Əlbəttə ki, Ermənistan və Azərbaycan müqayisəedilməz səviyyə-

dədir".

Bu gün beynəlxalq birliyin mövqeyini ümumi formada belə ifadə etmək olar: mövcud status-kvo tezliklə, sülh və danışıqlar yolu ilə aradan qaldırılmalıdır. Məsələn, Fransanın "La Diplomatic" portalında Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin (AİHM) "Çıraqov və digərlərinin Ermənistanı qarşı işi üzrə qərarı ilə bağlı şərh"də qeyd edilir ki, AİHM beynəlxalq hüququn müvafiq normalarını əldə rəhbər tutaraq şəxsi əmlak əlçatmaz olduğu halda dövlətin əlavə tədbirlər görmək vəzifəsinin olduğunu xatırladır. Bu qərarla məhkəmə məcburi köçkünlərin doğma yurd-yuvalarına qayıtması və onların öz əmlakına yiyələnməsi hüququnu tanıyır. Münaqişə başlayandan bəri ilk dəfə olaraq Məhkəmə Azərbaycan ərazisinin bir hissəsinin Ermənistan tərəfindən işğal edildiyini və Dağlıq Qarabağın bu gün erməni silahlı qüvvələrinin nəzarəti altında olduğunu qeyd edir. AİHM öz qərarını beynəlxalq hüququn müəyyən edilmiş qaydaları ilə əsaslandırır və Ermənistanın Dağlıq

Qarabağa nəzarətini işğal faktı kimi dəyərləndirir. Qərarın icrası məcburi köçkünlərin öz evlərinə qayıtmasını və Ermənistan qoşunlarının işğal etdiyi ərazilərdən qeyd-şərtsiz çıxmasını tələb edir. Münaqişənin sülh yolu ilə həll olunması üçün aparılan danışıqlar prosesində Ermənistanın irəli sürdüyü bir çox şərtlər AİHM-in bu qərarı ilə de-fakto ləğv olunur. Bu baxımdan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli yolunda aparılan danışıqlarda Məhkəmənin qərarı Azərbaycanın xeyrinə atılan həlledici addımdır. Məqalədə qeyd edilir ki, Strasburqun yüksək instansiyalı məhkəməsi işğal olunmuş ərazilərdə insan hüquqlarının pozulmasına görə Ermənistanın məsuliyyət daşıdığı bildirilir. Yəni Ermənistan Dağlıq Qarabağ və onun ətrafında yerləşən, ermənilərin heç vaxt yaşamadıqları 7 inzibati rayonda pozulan insan hüquqlarını bərpa etməlidir. Məqalədə göstərilir ki, Dağlıq Qarabağ ərazisində etnik təmizləmə siyasətinin rəsmi şəkildə tanınması bəşəriyyətə qarşı cinayət törətməkdə ittiham edilən təcavüzkar Ermənistanı ağır zərbə olacaq. AİHM-in bu qərarı Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli və mövcud status-kvonun ləğv edilməsi baxımından böyük əhəmiyyət daşıyır.

Söz yox ki, beynəlxalq humanitar hüququn kobud şəkildə pozulması halları ilə diqqətçəkən bu işğalçı dövlətin müharibə cinayətləri, insanlıq əleyhinə cinayətləri də cəzasız qalmayacaq.

(davamı 2-ci səhifədə)

Beynəlxalq ictimaiyyətin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə diqqəti artır

(əvvəli 1-ci səhifədə)

ATƏT-in Parlament Assambleyasının (PA) iyul ayında Helsinkidə keçirilən 24-cü illik sessiyası çərçivəsində qəbul edilmiş Helsinki Bəyannaməsi və qətnamələri adlı sənədinə də Azərbaycanın maraqlarına cavab verən tutarlı məqamlar öz əksini tapıb. Bu xüsusda, Helsinki Bəyanatının 4-cü bəndində BMT Nizamnaməsi və Helsinki Yekun Aktına tam şəkildə hörmət edərək, güc tətbiqindən çəkinərək və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri daxilində dövlətin ərazi bütövlüyünə, suverenliyinə hörmət edərək, ATƏT məkanında həlli uzadılmış münaqişələrin həlli üçün səylərin artırılmasına olan ehtiyac vurğulanır. 38-ci bənddə BMT Nizamnaməsi, Helsinki Yekun Aktı və beynəlxalq hüquqa uyğun olaraq, razılaşıdırılmış çərçivədə ATƏT məkanında olan həlli uzadılmış münaqişələrin həllinin təşkilat üçün prioritet olduğu bir daha qeyd edilir.

Azərbaycan nümayəndə heyətinin müəllifi olduğu "ATƏT məkanında dövlətlərarası münasibətlərdə Helsinki prinsiplərinə sadıqlıq" adlı qətnamədə Helsinki Yekun Aktının prinsiplərinin əsl mahiyyətinin təhrif olunması cəhdlərinə münasibətdə ciddi narahatlıq ifadə olunur və dövlətlərin bu prinsiplərə öhdəliyinin vacibliyi xüsusilə vurğulanır. Qətnamədə münaqişə nəticəsində didərgin düşmüş Azərbaycan əhalisinin təhlükəsiz şəraitdə və layaqətlə öz yurdlarına qayıtmaq hüququ bir daha təsbit olunur.

Nəzərə almaq lazımdır ki, Azərbaycanın maraqlarına cavab verən bu çox tutarlı məqamlar və haqqında bəhs olunan qətnamə Ermənistan nümayəndə heyətinin uğursuz cəhdlərinə baxmayaraq, ATƏT Parlament Assambleyasında təmsil olunan nümayəndələrinin mütləq əksəriyyətinin dəstəyi nəticəsində öz təsbitini tapıb. Ermənistan bir daha özünün təcrid olunmuş vəziyyətdə olduğunu nümayiş etdirib.

Ekspertlərin də qeyd etdiyi kimi, mahiyyət etibarilə beynəlxalq ictimaiyyətin Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin həllinə dair qəti mövqeyinin ifadəsi olan və baxılması üçün ATƏT-in üzv dövlətlərinin Nazirlər Şurasına təqdim olunan bu sənəd mandatına uyğun olaraq, Helsinki Yekun Aktına əsaslanmalı olan ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri tərəfindən rəhbər prinsiplər kimi nəzərə alınmalı və onların icrası Ermənistandan tələb edilməlidir.

Beynəlxalq ictimaiyyətin tələb və bəyanatlarında Ermənistana təzyiqlərin artması getdikcə işğalçı dövlətin daha çox təcrid olunmuş vəziyyətdə qaldığını göstərir. Artıq dünya ictimaiyyəti Ermənistanı işğalçı dövlət kimi tanıyır və bu dövlətin işğal etdiyi torpaqlardan qeyd-şərtsiz çıxmasının mühüm şərt olduğunu tələb edir.

Sükür ƏLİZADƏ,
"Respublika".